

De gjorde det igen....

De gjorde det igen Balbirnies Nettle og Marianne Tesdorpf. Da de som eneste ekvipage på DKK's schweissprøven i Danstrup hegn den 24/4-2022 gennemførte et af de vanskeligste spor i den danske sporhundeverden. Nemlig det 1000 meter lange og 40 timer gamle spor, der til dagligt benævnes som 1000m/40t. Sporet var et såkaldt færtskospor, der var blevet lagt med kronvildt klove og kronvildt schweiss (blod).

Nettle der efterhånden er en erfaren "dame" på godt 6,5 år gennemførte sporet på 43 minutter.

Sporlægningen.

I praksis spændes de to klove fast på hver sit beslag. Disse beslag spændes derefter fast på færtudlæggerens støvler et på hver fod. Når så færtudlæggeren går omkring inde i skoven, efterlader han sig klovfært for hvert skridt, han tager. I det klovene afsætter lidt fært i skovbunden, hver gang de trædes ned i jorden. Derudover bruges der 100 ml/1dl schweiss. Dette fordeles i løbet af de 1000m med halvdelen på klovene og den anden halvdel i skovbunden eller som markerings schweiss på grene som føreren – hvis han/hun opdager det – kan sikre sig, at ekvipagen er på rette vej.

Vejrets betydning.

Det er klart, jo længere tid der går, fra sporet bliver lagt, til hunden bliver sat i gang med springen, jo længere tid er der for vind og vejr til at slører og minimere færten. Derfor afvikles der ikke ret mange 40 timers prøver, da det kun er et få tal af hunde, der magter denne udfordring. Netop i ugen op til denne prøve kunne man i vejrudsigterne høre varsel om "påske østen". En vejrtype som optræder ved påsketid. Det er en **kold, kraftig og tør vind** fra øst. Alle tre parametre der vil vanskeliggøre springen for hunden. At temperaturen er lav betyder ikke så meget for hunde snudens arbejde. Det gør til gengæld den kraftige vind, som sender færtmolekylerne på langfart. Ligesom den tørre vind udtørre det udlagte færtspor. Færtmolekylerne bliver båret på bitte små vanddråber fra skovbunden op i luften og ind i hundesnuden. Inde i hundesnuden er vanddråberne også af afgørende betydning for færtens transport ind i lugteepitelet, hvorfra der sendes signal til hundens lugtecenter i hjernen. Summa summarum jo tørre luft, jo færre vanddråber, jo færre færtmolekyler og dertil jo dårligere transport af færtmolekyler i hundesnuden. Vind og tør luft vanskeliggøre således færtforholdene. Ja, de kan nærmest være "gift" for hunde snudens optimale arbejdsvilkår. Optimale færtforhold opnås i stillestående, diset og tåget vejr.

Springen.

For at opnå en 1. præmie skal ekipagen uden dommer indgriben, selvstændigt udrede sporet fra start til slut. Ved sporets start får hundeføreren udpeget et område i skoven på 20m x 20m, dvs. 400 kvadratmeter. Inden for dette område findes anskudsstedet – sporets start. Når området er udpeget, er det herefter op til hund og fører, at finde selve anskudsstedet hvor de første vigtige informationer om sporet findes. Derefter skal flugtretningen udredes, så selve springen kan påbegyndes. Når flugtretningen er fundet, ligger der så 1000 meter spor foran hundesnuden og venter. Et så langt spor giver næsten per automatik også en lang række af forskellige terrænskift, hvilket er med til at sikre den nødvendige sværhedsgrad. Her skal blot nævnes et par stykker. Fra gran- til løvskov, fra fugtigt til tørt, fra lavt liggende til bakketop, etc. Dertil kommer så knæk og wiedergange/tilbagegange på sporet, hvor hunden skal vise, at den magter at finde den nye retning på sporet. Dette er de planlagte sporelementer eller vanskeligheder ved sporet, som vi mennesker på forhånd kan have tiltænkt sporet. Dertil kommer så de uforudsete, dem vi ikke på forhånd er herrer over. Jeg har nævnt en, nemlig vind og vejr. En anden kan være vildt på sporet, dyreveksler eller lugt af vildt der blæser ud fra tykninger sporet passerer forbi, også kaldet afledningsfært. Det kan være meget distraherende for den sporende hund. En anden og yderst sjældne ikke planlagte distraktion oplevede Nettle og Marianne under deres afprøvning. Pludselig kom en løs hund løbende midt inde i skoven. Den ville tydeligvis gerne lege. Hvilket Nettle overhovedet ikke havde tid til. Heldigvis var stifinderen - på dette spor - den lokale skovløber. Han fik hurtig fat i hunden og kontaktede ejeren, der kom cyklende noget efter hunden. Hændelsen blev registreret, indrapporteret og der blev givet en bøde for løs, strejfende hund i skoven. Det er altid forbudt at have sin hund løs i skoven, men navnlig nu her i yngletiden kan det hurtigt blive et alvorligt problem. Efter denne utilsigtede hændelse, en kort pause og lidt vand til Nettle kunne afprøvningen fortsætte. Nettle fortsatte sit koncentrerede og fokuserede sporarbejde som om intet var hændt. Efter yderligere 550 m spring nåede Nettle målet på det 1000m lange 40 t gamle spor. Uden dommer indgriben.....hvilket betød en flot og velfortjent 1. præmie. De tre andre hunde der stillede op på 1000m/40t fik alle 0. Da dommeren tre gange måtte meddele dem tab, hvilket betyder at de var gået af sporet.

For at en sådan prøve skal lykkes ligger der selvsagt mange timers træning bag. Hunden skal have evnen og lysten til at arbejde koncentreret og fokuseret med snuden. Der til kommer førerens indsats med at træne hunden, så hunden får mulighed for at opbygge den nødvendige erfaring fra rigtig mange spor. Denne træning skal startes allerede i 8 ugers alderen, så hvalpen fra så tidligt et tidspunkt i opvæksten som muligt kan opbygge den nødvendige rutinen for at springen i denne sværhedsgrad - år senere – skal kunne lykkes.

Godt gået og godt sporet og STORT til lykke til Nettle og Marianne.

Hilsen Niels Christoffersen.